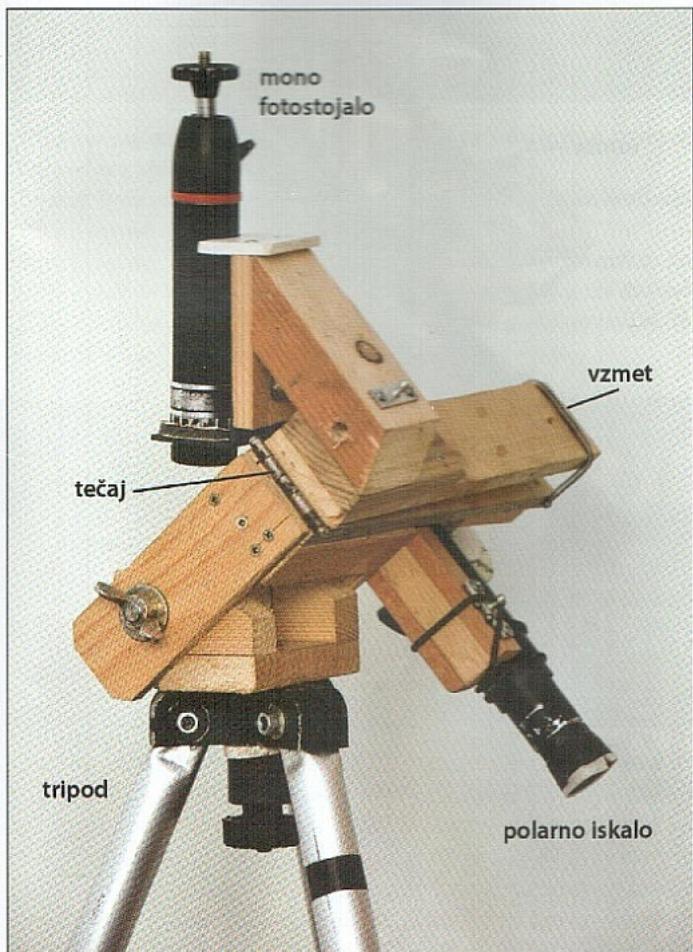

Domača astrofotografska montaža

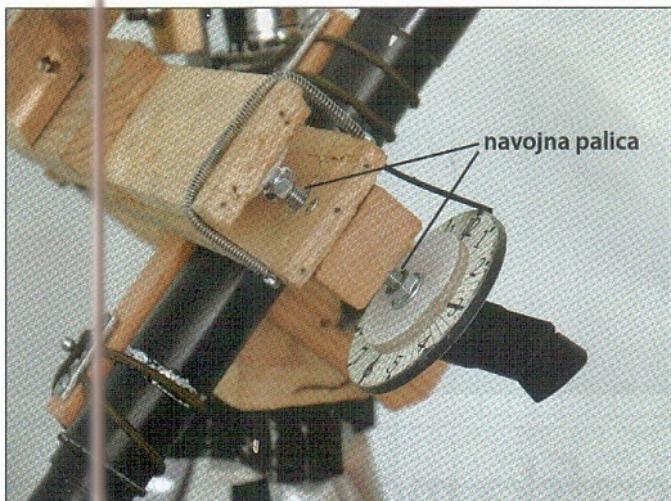
Barn Door Tracker

Verjamem, da je celo med zapriseženimi vizualnimi opazovalci nekaj takih, ki jim ne bi bilo pod častjo tu in tam narediti kakšne spominske astrofotografije. Nekaj takih, ki se jim ne zdi smiselno, da bi za tisto astrofotografijo ali dve na leto kupovali namensko montažo (AstroTrack, LightTrack ...), ki, roko na srce, niti ni prav posebej poceni, poleg tega pa zraven običajno rabimo še foto glavo in dovolj masivno stojalo, kar stroške še malo dvigne.

No, za vse take občasne astrofotografe je že leta 1975 Škot George Haig v reviji *Sky & Telescope* opisal izdelavo preproste montaže za astrofotografijo, ki jo danes še najbolj poznamo pod imenom Barn Door Tracker (BDT), pred nekaj leti pa je tudi v *Spiki* (2015/1) svoje izkušnje z njo opisal naš astroolimpijec Krištof Skok.

Ker je že Krištof v svojem članku podrobno razložil za kaj pri BDT pravzaprav gre, bom tule povzel bolj na kratko: osnova sta dve deščici, ki sta na enem koncu spojeni z navadnim klasičnim tečajem (pantom) za vrata. Na drugem koncu je skozi spodnjo deščico skozi matico (ali kako drugače vrezan navoj) speljana navojna palica (vijak),

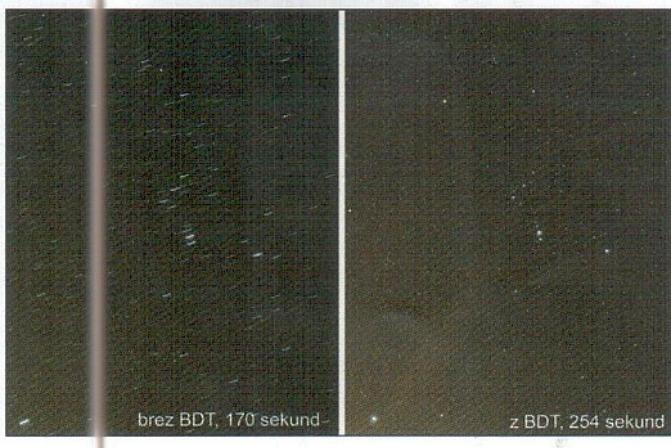
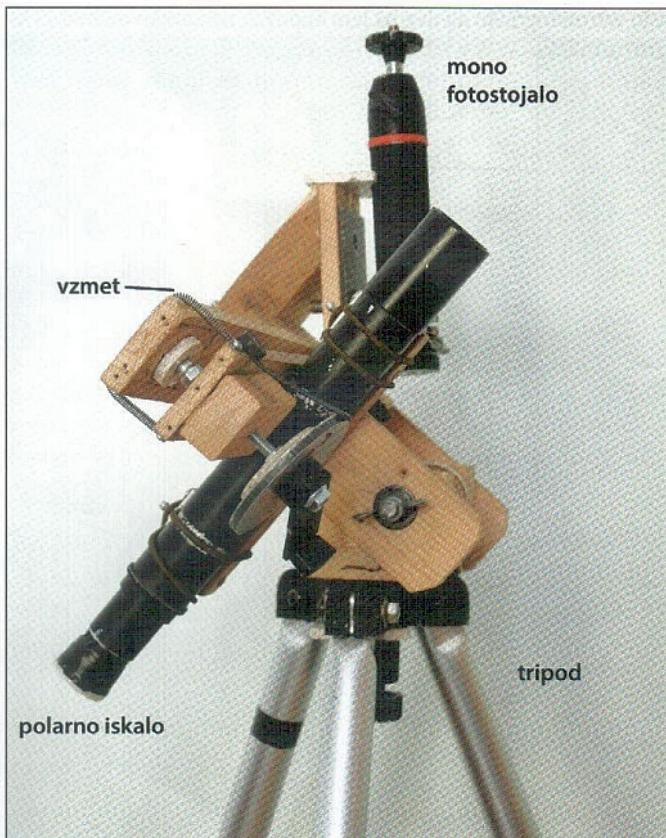

ki je uprla v zgornjo deščico. Ko torej navojno palico vrtimo, se pomika navzgor oziroma navzdol in s tem pomika tudi zgornjo deščico. Če uporabimo navojno palico M6 in če je od tečaja oddaljena 22,8 centimetra, potem en obrat (v desno) navojne palice na minuto odmika zgornjo deščico ravno z hitrostjo, s katero se navidezno vrti nebo! In ko zdaj na zgornjo deščico nekako pritrdimo fotoaparat, vse skupaj postavimo na neko primerno stojalo in poskrbimo, da je tečaj usmerjen proti severnemu nebesnemu polu (Severnici), dobimo enostavno in presenetljivo učinkovito montažo, s katero med fotografiranjem sledimo navideznemu vrtenju neba.

Prva stvar, ki sem jo naredil, je bila, da sem se uprl vsem skušnjavam po EDT kakšnega višjega reda ali celo motorizirani varianti (obstajajo namreč različni, tudi izjemno natančni tipi BDT) – za nekaj minut sledenja je dovolj dobra čisto najbolj enostavna izvedba! Za stojalo sem uporabil aluminijast tripod nekega starega teleskopa, »podstavek« pa sem izdelal tako, da se lahko vrti v navpični smeri, obenem pa mu lahko spremenjam naklon – tako ga lahko zelo enostavno usmerim proti Severnici. Namesto krogelne foto glave sem pribil kar najhno mono fotostojalo, ki ga drugače uporabljam pri fotografiraju gob ali drugih motivov pri tleh. Čeprav bi bil kot vizir za »useveritev« dovolj samo kos kakšne ravne cevke, sem imel odveč iskalnik 6x30, za določitev pravega tempa vrtenja pa uporabljam metronom na telefonu ali pa čisto navadno »tik-tak« budilko!

Drugače pa upam, da so slike dovolj pregledne, konec koncov pa je tudi na spletu dovolj idej!

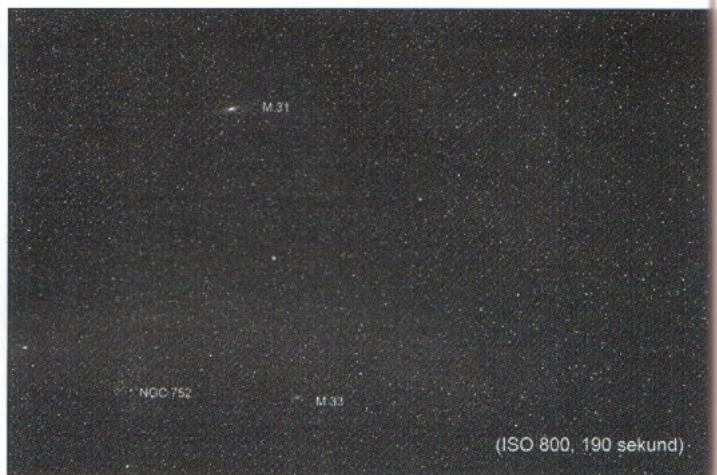
Vsekakor lahko rečem, da je tudi takale najenostavnnejša varianta BDT dovolj za nekajminutne eksponicije s krajšimi (do 100 mm) objektivi

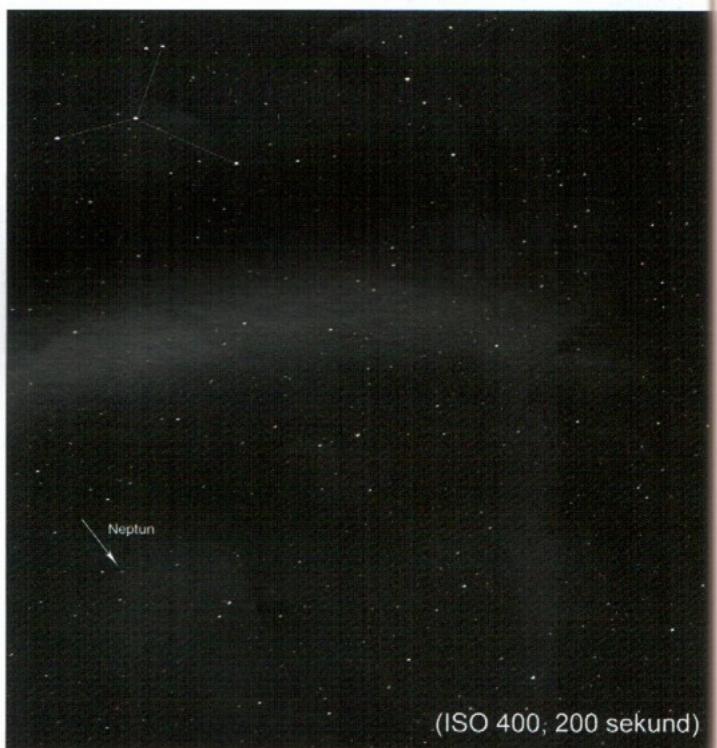
vi. Z nekaj sreče in iznajdljivosti ga lahko naredimo skoraj zastonj – vsekakor pa za delček cene, ki bi jo plačali za kakršnokoli bolj »profi« astrofotografsko montažo. Seveda nam ne bodo pozirali objekti globokega neba, pač pa ozvezdja, zvezdne poljane v Mlečni cesti, svetli kometi in planetarne konjunkcije. Ko pa bomo enkrat ugotovili, da nam brez astrofotografije več živeti ni, bomo segli malo globje v denarnico ... Gorazd Bizjan

Rimska cesta (ISO 800, 300 sekund)

(ISO 800, 190 sekund)

(ISO 400, 200 sekund)

ika na sosednji strani spodaj: Primerjava posnetkov ozvezdja rion brez sledenja (levo) in s sledenjem z BDT.

goraj: Panorama Rimske ceste se kar sama ponuja za kratkogostčno astrofotografijo.

goraj desno: Trije biseri jesenskega neba na enem posnetku: spi-

lni galaksiji M 31 v Andromedi in M 33 v Trikotniku ter čudovita razsuta kopica NGC 752 v Andromedi.

ika desno spodaj: S preprostim BDT si lahko pomagamo pri iskanju šibkih objektov, kot je na primer Neptun ali kakšen asteroid ali ko-
et, da jih potem laže poiščemo vizualno.